

Szeretne ön az Oszama bin Laden utcában lakni?

Nem vagyok egy grafomán típus, ezért régóta készülök arra, hogy egy városunkban engem személy szerint rendkívül idegesítő dolog kapcsán kopogtassak le néhány sort a klaviatúrán. Ennek az írásnak csupán annyi a célja, hogy kérdéseket tegyen fel, hogyan is lehetséges az, hogy 15 évvel a módszerváltás után (lásd még rendszerváltás, rendszerváltoztatás stb.) és magát konzervatívnak, jobboldalinak tartó képviselőtestületi többség mellett Szarvason, nagyjából 10 olyan utcánév található, amely cégéres gazemberek, gyilkosok, rablók, hazaárulók neveit viseli. Továbbá, beszédes tény, hogy kikerül NINCS elnevezve utca. Lássuk hát...

Először is honnan jött az, hogy ilyen elsőre talán ostobaságnak tűnő dolgokkal kezdjek el foglalkozni. Ennek két oka van: a szégyenérzet, és a szomorúság. Szégyen, mert nem idevalósi barátaim ez irányú élcelődésének folyton céltáblája vagyok: „hogya-hogya nincs már meg a Rákosi meg Hitler utcátok?” A másik: a szomorú része, mikor séta közben 8 éves kislányom érdeklődik, hogy ez meg az az utcánév vajon kit rejte? ...és épp a Dimitrov utca érdekelne! Akkor lássuk hát részleteiben:

Dimitrov utca. A leghitelesebb forrás: www.bulgaria.com ez Bulgária hivatalos angol nyelvű internetes portálja. Georgi Dimitrov a bolgár hős, aki a világhírt a 30-as évek nemzetközi kommunista mozgalomában szerezte, a hitleri Reichstag (az ottani parlament) felgyújtása kapcsán lezajlott perben. Mi úgy tanultuk „vaslogikával zúzta szét az ügyész érveit”. Ez eddig rendben is volna, hősünkkel tehát látszólag semmi baj. Csakhogy mint az ilyenkor lenni szokott, Dimitrov elvtárs, Sztálin hűségese bolgár házörzője a fenti forrás szerint: 1948-as hatalomra kerülése után, „a kommunista ideológiát nem követőket koncepció perekkel, az elnyomás különböző eszközeivel és kivégzésekkel távolította el”. Nem ismerős? Hogy is van ez kedves Dimitrov utcaiak? A bolgár Rákosiról, egy tömeggyilkos, hazaárulóról (pl. ő ajánlotta fel Sztálinnak, hogy Bulgária legyen szovjet tagköztársaság) elnevezett utcában laknak? Önöket ez nem zavarja? Igen, igen, tudom, mert megkérdeztem: a lakosoknak hozzá kellene járulni az utcánév változásához, meg hát az okmánycsere, meg a postás majd nem talál oda, meg a Tesco újságot se fogják bedobni... Szóval amikor a Lenin utcát a '90-es évek elején átnevezték, ez, meg a továbbiak valahogy kimaradtak. Szép. Hol húzták meg a vállalhatatlan határt? Öcsödön például sehohol: ma a Lenin utca a 44-es főútra néz. Közröhej mondhatnánk, pedig nem az. Hány kivégzett embertél húzódik meg a „még maradhat” vonala? Dimitrov kétségtelen kevesebbet öletett meg mint Lenin. Tudják Dimitrov utcaiak: tiszta utca, rendes ház!

De sétáljunk csak tovább, nem is olyan messze. Egy igazán mókás példa a Bacsó Béla utca. A legmókásabb pedig egy intézmény. Ahogy a köznyelv mondja: a Bacsó Béla utcai Evangélikus Óvoda. Lehetne ennyi erővel például Hermann Göring utcai rabbiképző, esetleg Oszama bin Laden utcai az Amerikai Nagykövetség. Jelles Bélánk ugyanis a '19-es Tanácsköztársaság idején a Népszava újságírójaként uszított cikkeivel. Nem ölt, nem rabolt, csak uszított (a Nürnbergi Perben ezért halálra ítélték – joggal – egy rakás sajtómunkást. Most pedig rádiós uszítók ellen van per Ruandában a hutu-tuzsi polgárháborúban betöltött „újságírói” magatartásukért.) Sovány vigasz, hogy az egyébként hasonlóan csirkefogó fehér különítményes Ostenburg-féle banditák végeztek vele.

No, sétáljunk még egy kicsit: Klucsjár Mihály utca. Szép szarvasi tót név, gondolhatjuk, hát nezzünk mögé egy kicsit: nini már megint 1919, a kommunün, tudják Kun Béla, vörös terror, miegymás. Ki is volt hát ez a Klucsjár? Rövid böngészés: derék emberünk a helyi vörös direktórium egyik első embere, keze nyomán rekvirálások, bebörtönzések, káosz és anarchia. Kiváló helyi közíró 2002-ben még azt írta róla: helyezték ki emléktábláját, és egyébként is „közismerten gyűlölte az erőszakot, ellenezte a megtorlást, rendpárti volt”. Ja, Eichmann, mint tudjuk a bíróság előtt állította: gyűlöli az erőszakot, a magyar (pl. szarvasi) zsidók deportálását meg azért szervezte ilyen példásan, mert igen szereti ám a rendet. Halálraírték. Nincs róla utca elnevezve. Igen helyesen.

Nos, folytathatnánk a felsorolást hasonlóan kétes történelmi értékű alakokról, akik mind utcát kaptak városunkban egy előző korban, és akiket a jelenlegi valahogy otfelejtett házfalainkon. **Sallai Imre:** A Tanácsköztársaság alatt a belügyi népbiztosság politikai osztályának vezetője volt. Ne legyenek kétségeink mit jelentett ez a pozíció akkor. Később '32-ben **Fürst Sándorral** együtt a biatorbágyi robbantásos terrormerénylet résztvevőiként halálra ítélték. **Kilián György:** Sallaival és Fürsttel együtt többször letartóztatták, az egyik ilyen letartóztatás elől a Szovjetunióba szökött és ott katonai kiképzést ka-

pott. Ejtőernyős vörös katonaként halt meg a fronton a II. vh.ban.

Aztán itt vannak a „hát ez megítélés kérdése” típusú figurák: **Zalka Máté** aki az első világháborúból nem jött haza hanem beállt a Vörös Hadseregbe és a bolsevik hatalom megszilárdításáért küzdött orosz földön, később a spanyol polgárháborúban harcolt a kommunisták oldalán, ott is halt meg. Hős? Nem hős? Utca? Jár? Nem jár? **Martos Flóra:** a Tanácsköztársaság idején többek közt ő irányította a főúri kastélyok államosítását. A Horthy-rendszerben illegális felforgató tevékenysége miatt többször letartóztatták. Hős? Nem hős? Utca? Jár? Nem jár? **Ságvári Endre:** no ez tényleg érdekes, mert ő akár még lehet pozitív hős is (pl. Hiller István és az MSZP hivatalos állásfoglalása szerint az). Tény hogy fegyverrel harcolt a nyilas mozgalom ellen, de egy törvényesen fennálló rend ellen is. Tény, hogy rendőrökkel vívott tűzpárbajban vesztette életét. Hős? Nem hős? Utca? Jár? Nem jár?

...mire jó ez? Az hogy szép tiszta városban éljünk nem csak a gyeprétegetés miatt hanem a szellemiek és múltunk tisztaságán is. Ehhez a képviselőtestületünk akarata kellene csak. Tudom: hagyjuk már ezt a politikai árokásást, meg ne vájkáljunk a múltban, meg pont most kampányban kell ez ide? Meg mennyi vesződség lenne most új utcatáblákat gyártatni. Sokan így gondolkodunk, ezért vannak még ügynökügyeink, ezért van, hogy egy újabb Lidl nyitásakor összeverekszünk a kosarakon, ezért itt maximum akkor mennének ki emberek az utcára, ha elmaradna a Barátok Közt valamelyik epizódja, esetleg fizetössé tennék kedvenc pornósatornánkat. Ez ugyanis Operettország Mindegyvárosa. Sok Mindegyváros van Operettországban, de nekem ez az itteni jó.

A legfájóbb mégis a hiány, mert a fentieknél jóval többet mond az, hogy kiknek NINCS utcája: először is egyetlen királyunk, Szent István „kapott parkot”, pedig mondjuk Szent László, Mátyás király Könyves Kálmán minimum megérdemelné egyet-egyét. Vagy '56-ból néhányan, idén úgymis aktualitása lenne. De vannak ám saját hőseink is, akikkel méltatlanul bánt a történelem. Illetve de-hogy. Mi bánunk velük méltatlanul: Ruzicskay, Melis György? Nem hiányzik senkinek? Vagy: játsszunk egy kicsit! Mondjunk egy híres szarvasi sportolót! Talán eszünkbe jut néhány egykori totóbotrányos focistánk, egy-két jobb sorsra érdemes kajakozónk. De ha a kérdés úgy hangzik: mondjunk egy szarvasi olimpikont? Nagy tételben fogadnék, kevesen tudnák a választ. Tersztyánszky Ödön 1928-ban a kilencedik (amszterdami) olimpián ugyanis mind csapatban mind egyéniben aranyérmert nyert kardvívásban, tehát rögtvet kettőt! Mindössze egy kopott emléktáblája volt (van?) a Szirony Patika falán... Vagy melyik város csatlakozott 1848-ban elsőként a forradalomhoz? Helyes válasz, már általános iskolában tanítják: Cegléd. De ki csatlakozott másodikkal? (tudom, az számítások ki lépett először a Holdra, senkit nem érdekelt volt e másodikkal) Nos: Szarvas. Mojsissovits Samu bíró vezetésével másodikként csatlakoztunk. Na és? – kérdezhetnénk. Nem másért, csak azért, mert ilyenért konkrétan akasztás járt, szóval jeles bírónk nem volt egy „mindegyember”. Bár utca neki se jutott.

Nekünk mindegy. Csak operett legyen, meg Hustler TV, meg akciós sör. Három az egyben...

Bukovinszky Béla, szarvasi lakos

Hálaadás az iskoláért

Tisztelettel és szeretettel értesítjük Szarvas lakosságát, hogy az Újtemplom mellett álló Petőfi Ált. Iskola 50%-át az Újtemplomi Evangélikus Egyház átvette. Ennek hálaadó ünnepe 2006. február 19-én, vasárnap de. 11 órakor lesz a Petőfi iskola I. emeletén a Nyugat-Békési Evangélikus Egyházmegye esperese igehirdetésével, aki a de. 10 órakor kezdődő istentiszteleten is szolgálg gyülekezeti termünkben. Az ünnepség előtt és után az iskolában a „Szeretet Épületeiért” Alapítvány jótékonyági vásárt rendez az iskola javára.

Minden érdeklődőt szeretettel hívunk és várunk rendezvényeinkre.

Az Újtemplomi Ev. Egyház Elnöksége

Nyugdíjas vacsora

A Nyugdíjas Érdekvédelmi Közhasznú Szervezet vacsorát rendez február 18-án, 18 órai kezdettel a Vasipari Étteremben. Jegyek a Lengyel Palotában átvehetők.

Vezetőség